

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA
 GRAD PAZIN
Gradonačelnica

KLASA: 351-01/24-01/03
URBROJ: 2163-01-01/01-24-3
Pazin, 14. ožujka 2024.

GRADSKO VIJEĆE GRADA PAZINA
n/r predsjednice

Predmet: Izvještaj o gospodarenju otpadom
za Grad Pazin u 2023. godini.

Na temelju članka 34. stavka 1. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 17/09., 4/13., 23/14., 1/18., 5/20., 4/21. i 24/21.-pročišćeni tekst), Gradonačelnica Grada Pazina dana 14. ožujka 2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Upućuje se Gradskom vijeću Grada Pazina na razmatranje i usvajanje Izvještaj o gospodarenju otpadom za Grad Pazin u 2023. godini u tekstu kako ga je donijela Gradonačelnica Grada Pazina KLASA: 351-01/24-01/03, URBROJ: 2163-01-01/01-24-2 od 13. ožujka 2024. godine.

2. Na sjednici Gradskog vijeća Izvještaj iz točke 2. ovog Zaključka obrazlagat će Elvis Kliman, pročelnik Upravnog odjela za komunalni sustav.

3. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Prilog: - Izvještaj.

Dostaviti:

1. Predsjednici Gradskog vijeća Grada Pazina,
2. Upravnom odjelu za komunalni sustav,
3. Pismohrana – ovdje.

Na temelju članka 173. stavak 3. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21. i 142/23.) te točke 14. Plana gospodarenja otpadom Grada Pazina za razdoblje 2017. – 2022. godine (u daljnjem tekstu: PGO) i članka 20. Statuta Grada Pazina („Službene novine Grada Pazina“ broj 17/09., 4/13., 23/14., 1/18., 5/20., 4/21. i 24/21. -pročišćeni tekst), Gradonačelnica Grada Pazina 13. ožujka 2024. godine donosi

IZVJEŠTAJ **o gospodarenju otpadom za Grad Pazin** **u 2023. godini**

Stupanjem na snagu Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 84/21.) prestala je obveza izrade Planova gospodarenja otpadom kao i godišnjih Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske koju je za jedinice lokalne samouprave propisivao Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.).

Međutim prijelaznim i završnim odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, člankom 173. stavkom 3., propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave ipak dužno dostaviti godišnje Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objaviti ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine i to za 2021., 2022. i 2023. godinu.

Zakonom o gospodarenju otpadom propisano je da su jedinice područne (regionalne) samouprave dužne donijeti plan gospodarenja otpadom do 1. siječnja 2024. godine (čl. 111 i 173.) te o tome obavijestiti Ministarstvo.

Budući da Istarska Županija još nije usvojila novi Plan gospodarenja otpadom na snazi ostaju Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave doneseni na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ broj 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.) te je Grad Pazin u 2023. godini glede gospodarenja otpadom nastavio provoditi aktivnosti sukladno s ciljevima iz Plana gospodarenja otpadom Grada Pazina za razdoblje 2017. – 2022. godine.

I. CILJEVI ZA GOSPODARENJE OTPADOM KOJI SU POSTIGNUTI NA PODRUČJU GRADA PAZINA

1. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom (gospodarenje komunalnim otpadom i biorazgradivim komunalnim otpadom)

- **Cilj 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5% u usporedbi s 2015. godinom**

Prema definiciji iz Zakona o gospodarenju otpadom »komunalni otpad« je miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz kućanstava, uključujući papir i karton, staklo, metal, plastiku, biootpad, drvo, tekstil, ambalažu, otpadnu električnu i elektroničku opremu, otpadne baterije i akumulatore te glomazni otpad, uključujući madrace i namještaj te miješani komunalni otpad i odvojeno sakupljeni otpad iz drugih izvora, ako je taj otpad sličan po prirodi i sastavu otpadu iz kućanstva. Komunalni otpad ne uključuje otpad iz proizvodnje, poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i akvakulture, septičkih jama i kanalizacije i uređaja za obradu otpadnih voda, uključujući kanalizacijski mulj, otpadna vozila i građevni otpad, pri čemu se ovom definicijom ne dovodi u pitanje raspodjela odgovornosti za gospodarenje otpadom između javnih i privatnih subjekata.

U skladu s nacionalnim ciljem, PGO Grada Pazina predviđeno je smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada do 2022. godine za 5% ukupnih količina nastalih u 2015. godini. Uzmemo li stoga podatak kako je u referentnoj 2015. godini na području Grada proizvedena količina komunalnog otpada od 4.986,85 tona, može se procijeniti da ciljna vrijednost smanjenja proizvodnje komunalnog otpada za 5% do 2022. godine iznosi 4.737,5 tona komunalnog otpada.

Tablica 1 - količina proizvedenog komunalnog otpada po godinama

Komunalni otpad (prikaz u tonama)								
2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023
4.986,85	-	-	2.344,33	1.733,57	1.542,12	1.771,15	1.376,39	1.282,40

Prema ranije navedenoj definiciji komunalnog otpada, podaci iz Tablice 1 sadrže ukupne količine miješanog komunalnog otpada te recikliranog otpada koji je pružatelj javne usluge prikupio na području Grada Pazina, a za koji posjeduje prateći list o predanim količinama miješanog komunalnog otpada u CGO Kaštijun te dokaz iz elektroničkog Očevidnika o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) za reciklirane frakcije koje su tablično prikazane i pojašnjene u nastavku ovog izvješća.

Na osnovu uvida u podatke iz Tablice 1. vidljivo je da se i u 2023. godini nastavlja trend smanjivanja proizvedenih količina komunalnog otpada te da on za 2023. godinu iznosi 1.282,40 tona što je za 6,8 % manje od 2022 godine, odnosno 27,59 % manje u odnosu na 2021. godinu, a za 74,28 % manje od referentne godine 2015. te je postignut cilj koji je bio postavljen u prethodnim Planovima gospodarenja otpadom.

Možemo zaključiti da su mjere koje su u PGO Grada Pazina predviđene za smanjivanje komunalnog otpada (korištenje platnenih vrećica, kupnja eko proizvoda, obostrano kopiranje i printanje, upotreba reciklirane ambalaže, popravljanje, obnavljanje i recikliranje proizvoda i materijala što je duže moguće, kompostiranje, a pogotovo edukacija stanovništva) znatno pridonijele svrsi tj. bile učinkovite.

Miješani komunalni otpad

Zakonom je »miješani komunalni otpad« definiran kao otpad iz kućanstva i otpad iz drugih izvora koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01, odnosno, otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.)

Postupkom izdvajanja pojedinih materijala (papir, plastika, staklo i sl.) u odnosu referentnu godinu smanjena je i količina miješanog komunalnog otpada, a čemu su pridonijele ranije spomenute mjere te uspostava novog sustava gospodarenja otpadom na području Grada Pazina i njegovog stalnog unapređivanja (reciklažno dvorište, mobilno reciklažno dvorište, zeleni otoci, podjela kućnih kompostera i kanti/spremnika za individualno selekcioniranje otpada, edukacije).

Tablica 2 - količina miješanog komunalnog otpada po godinama

Miješani komunalni otpad (prikaz u tonama – t) (otpad bez recikliranog)								
2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
4.280,40	/	2.637,94	1.886,24	1.408,65	1.175,07	1.221,58	1.125,67	962,48

Analizirajući dalje podatke iz Tablice 1 i Tablice 2 razvidno kako je u odnosu na godinu ranije, u 2023. godini došlo do smanjenja ukupne količine komunalnog otpada za 6,8 % i miješanog komunalnog otpada za 14,50 %, a što se može pripisati rezultatima mjera koje su u PGO Grada Pazina predviđene za ostvarenje ovog cilja.

Prekomjerna količina miješanog komunalnog otpada i poticajna naknada

Poticajna naknada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere kojima se smanjuje udio miješanog komunalnog otpada u komunalnom otpadu koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave.

Važno je u ovom dijelu naglasiti kako su se do stupanja na snagu novog Zakona o gospodarenju otpadom u rujnu 2021. godine, granične količine miješanog komunalnog otpada izračunavale u odnosu na referentnu 2015. godinu te bi ona za Grad Pazin u 2021. godini bila 2.311,42 tone i u tom slučaju Grad Pazin bio bi izuzet od plaćanja poticajne naknade.

Međutim, spomenutim novim Zakonom o gospodarenju otpadom iz 2021. godine algoritam za izračun prekomjerne količine miješanog komunalnog otpada je promijenjen i primjenjuje se na količine u pojedinoj kalendarskoj godini, počevši od 2020. godine, pa nadalje. Točnije, kao početna vrijednost ne uzima više vrijednost iz granične 2015. godine, iako je ciljem predviđeno smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada do 2022. godine za 5% ukupnih količina nastalih u 2015. godini. Naime, zakonskim izmjenama prekomjerna količina MKO izračunava kao razlika stvarne količine MKO i one koja proizlazi primjenom ciljne stope odvojenog sakupljanja u tekućoj godini. Ona za 2022. godinu iznosi 0,50 %, odnosno, granična količina MKO u 2022. godini za Grad Pazin je 688,20 tona te je prekomjerna količina MKO u izvještajnom razdoblju 437,47 tona, a za što je zakonom određena poticajna naknada od 200,00 kn/tona, što u konačnici rezultira iznosom naknade od 87 494,00 kn odnosno 11.612,45 €.

Rješenjem o obvezi plaćanja poticajne naknade za 2021 godinu dužni smo platiti naknadu za 2021 godinu u iznosu od 88.742,00 kn.

Protiv, navedenog, Rješenja izjavili smo Žalbu Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te pogrešne primjene materijalnog prava. Pobjijano Rješenje temelji se na odredbama članka 10. i članka 101. Zakona o gospodarenju otpadom (NN 84/21).

Održanje na snazi pobjijanog Rješenja imalo bi za posljedicu stavljanja u bitno nepovoljniji položaj jedinice lokalne samouprave koje miješani komunalni otpad sa svoga područja mogu predavati isključivo u županijski centar Kaštijun i koje bi, za razliku od ostalih JLS-ove koje nemaju ovakav centar, morale dodatno smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada za preko 37 % koliko iznosi udio biorazgradivog otpad, a to je potpuno nemoguće (sveukupno bi trebalo smanjiti za cca 75%). Način postupanja sa biootpadom i njegova obrada u bioreaktorskom odlagalištu nešto je sa čime ni sami nismo zadovoljni, ali nikako ne možemo prihvatiti odgovornost za nešto što ne možemo ispraviti nikakvim propisivanjem mjera ili osiguranjem uvjeta u okviru svojih nadležnosti.

Na temelju činjenica navedenih u Žalbi predložili smo da se predmet vrati na ponovno odlučivanje pri čemu valja iz iskazane mase sakupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje graničnu količinu miješanog komunalnog otpada u 2021. godini izuzeti dio koji se odnosi na zajedno prikupljeni biorazgradivi otpad.

Iz Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu Ministarstvo) kao drugostupanjskog tijela pristiglo je Rješenje, Samostalnog sektora za pravne poslove, KLASA: UP/II-351-02/23-21/19, URBROJ: 517-14-2-1-23-2 od 27. travnja 2023, kojim je odbijena žalba Grada Pazina protiv Rješenja o obvezi plaćanja poticajne naknade za 2021 godinu, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, KLASA : UP/I-351-02/22-38/45, URBROJ: 563-06-3-1/402-22-1, od 19. prosinca 2022. kao neosnovana.

Na ovo smo Rješenje pokrenuli upravni spor podnošenjem upravne tužbe kojom tražimo poništenje osporenih rješenja stoga što su pobjijana rješenja nezakonita, kao i postupanje javnopravnog tijela.

Upravni spor je u tijeku i do sastavljanja ovog izvještaja nismo dobili pravorijek.

- **Cilj 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.) u odnosu na 2015.**

Odvojeno sakupljanje je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada. PGO Grada Pazina, određen PGO RH, kao jedan o ciljeva definira obvezu odvojenog prikupljanja 60% mase proizvedenog komunalnog otpada nastalog do 2022. u odnosu na 2015. godinu, prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad itd.

Na temelju tog definiranog cilja, u 2023. godini nastavljeno je s aktivnostima unaprjeđenja već postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpada iz komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje svih dionika, a što su ujedno i mjere za dostizanje planiranog cilja.

Provođenjem spomenutih mjera u 2023. godini povećan je udio odvojene prikupljene mase proizvedenog komunalnog otpada prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr. u odnosu na ranije godine, posebno u odnosu na referentnu 2015. godinu kako je to prikazano u Tablici 3.

Tablica 3 - odvojeno prikupljen proizveden komunalni otpad

Papir, pet/met, staklo, karton, papir, drvo, tekstil, biootpad i dr. (prikaz u tonama -t)								
2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
134,75	-	-	333,37	220,72	367,05	549,57	249,56	319,92

Grad Pazin u odnosu na ukupne količine proizvedenog otpada iz 2015. godine od 4.986,85 tona, za ispunjenje ovog cilja do 2022. godine trebao bi odvojeno prikupiti 2.992,11 tona (60%). Prema podacima iz Tablice 1 i Tablice 3, u 2023. godini odvojeno je prikupljeno 25,71 % mase proizvedenog komunalnog otpada, što upućuje na lošiju dinamiku prema ispunjenju definiranog cilja kao i 2022 godine (27,60 %), ali kao i tada u masu odvojenog prikupljenog otpada na području Grada Pazina nisu uračunate i količine komunalnog otpada (papira, plastike, kartona ...) koje, osim pružatelja javne usluge Usluga d.o.o., prikupljaju i druge ovlaštene tvrtke jer se do tih podataka nije moglo doći.

- **Cilj 1.3. Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada u odnosu na 2015. godinu**

Pojam »**biootpad**« podrazumijeva biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz prehrambene industrije.

Iako ZGO propisuje obvezu JLS da osigura odvojeno prikupljanje biootpada, učinci ove mjere na nacionalnoj razini su vrlo mali te se svega u 34 % JLS provodi odvojeno sakupljanja biootpada. U Gradu Pazinu nije osigurano prikupljanje biootpada te su u Tablici 4 u nastavku prikazani dostupni podaci za takav otpad prikupljen na javnim površinama (parkovi). Razlog što se na području Grada Pazina odvojeno ne prikuplja biootpad putem individualnih spremnika i/ili polupodzemnih spremnika i na drugi prihvatljiv način, je specifična situacija i potreba da taj otpad bude u miješanom komunalnom otpadu kako bi ŽCGO Kaštijun mogao raditi. Procjena je da je udio biootpada u miješanom komunalnom otpadu 37%, no nadležno Ministarstvo i FOND degradiraju spomenutu specifičnu situaciju i potrebu da taj otpad bude u miješanom komunalnom otpadu kako bi ŽCGO

Kaštijun mogao raditi, a što se odražava i na granične količine MKO te, kao posljedicu, nepravilno obračunavanje naprijed pojašnjene zakonom propisane poticajne naknade.

Tablica 4 - biootpad

Biootpad (uključujući i otpad s tržnice - prikaz u tonama - t)								
2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
1.845,13	276	/	191,24	76,97	63,31	26,74	36,62	56,22

Prema ostvarenju ovog cilja Grad Pazin financirao je nabavu i podjelu kompostera dijelu stanovništva u ruralnim područjima te vlasnicima/korisnicima obiteljskih kuća u užem gradskom području. Biootpad se dijelom kućno kompostira, međutim, ne postoje egzaktni podaci koji bi bili primjenjivi u izračunu odvojeno prikupljene mase biootpada.

Također, na manje odvojenu količinu biootpada utjecala je i činjenica što u 2023. godini kao i ranijih 2022. i u 2021. godini nije pridodana količina biootpada s tržnice jer CGO Kaštijun više ne ovjerava prateći list za taj ključni broj otpada.

- **Cilj 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada**

Na odlagalištu Jelenčići ne odlaže se više otpad. Naime, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom obveza Grada Pazina je osigurati provedbu PGO Republike Hrvatske, a čije obveze proizlaze iz EU zakonodavstva i propisa te je jedna od tih obveza zabraniti odlaganje otpada na neusklađena odlagališta. U svrhu gospodarenja otpadom za područje Istarske županije izgrađen je i pušten u rad Centar za gospodarenje otpadom "Kaštijun" (CGO) te je Grad Pazin putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Ministarstva zaštite okoliša i energetike proveo dva projekta financirana iz Kohezijskog fonda kako slijedi:

1.4.1. Sanacija i zatvaranje odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V“ – IV. faza

Nakon što su završeni svi radovi na sanaciji odlagališta komunalnog otpada Jelenčići - IV faza i dobivanja uporabne dozvole ugovorna obveza JLS je da u sljedećih 30 godina prati stanje okoliša i provodi monitoring nad saniranim odlagalištem, a za što je u 2021. godini utrošeno 40.000,00 kn proračunskih sredstava dok je u 2022. godini za tu namjenu utrošeno 122.488,88 kn proračunskih sredstava. Za 2023. godinu je na monitoring utrošeno 18.428,87 € (138.844,78 kn).

1.4.2. Sanacija odlagališta komunalnog otpada „Jelenčići V – staro odlagalište“

Potrebno je u sljedećih 30 godina pratiti stanje okoliša i provoditi monitoring nad saniranim odlagalištem, a za što je u 2021. godini utrošeno 36.000,00 kn proračunskih sredstava dok je u 2022. godini za tu namjenu utrošeno 40.651,888 kn proračunskih sredstava. U 2023. godini na monitoring smo utrošili 4.374,63 € (32.960,65 kn)

2. UNAPRIJEDITI SUSTAV GOSPODARENJA POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Ovaj Cilj za gospodarenje otpadom koji je trebalo postići do 2022. godine na području Grada Pazina sukladno PGO RH obuhvaćao je sljedeće: odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada, unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom te unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada.

- **Cilj 2.1. Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada**

Cilj u gospodarenju otpadom, koji se tiče građevnog otpada, nalaže da se do 2022. godine odvojeno prikupi 75% mase te vrste otpada.

Na području Grada Pazina za rješavanje građevinskog otpada temelj je prostorno planska dokumentacija i zakonske promjene. Iz tog su razloga izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Pazina (PPU), donesenim na sjednici Gradskog vijeća dana 13. listopada 2020. godine, stvoreni temelji prostorno planske pretpostavke za privođenje zemljišta na lokaciji Jelenčići toj namjeni, a istim prostorno planskim izmjenama predviđa se i mogućnost odlaganja građevinskog otpada na lokacijama napuštenih eksploatacijskih površina mineralnih sirovina.

U postupcima oporabe najveći udio čini postupak recikliranja, odnosno obrade mineralnog otpada (kamena) na drobilici i postupak recikliranja otpadnih metala, dok se nasipavanje smatra posebnom vrstom oporabe.

Problematika koja se javljala u 2022. godini, kao i godinama ranije, je nastali građevni otpad u sektoru građevinarstva gdje je nedovoljno poznat tok građevnog otpada i njegovo propisno zbrinjavanje (otpad od rušenja, šteta). Stoga je potreba da se osigura kvalitetnija provedba sustava gospodarenja ovom kategorijom otpada. Poboljšanja se očekuju tek s rješavanjem problema nedostatne infrastrukture.

Što se tiče provedbi mjera prema ostvarenju ovog cilja, u izvještajnom razdoblju nadzorima komunalnog redarstva i inspeksijskih službi spriječilo se u nekoliko navrata nepravilno postupanje s građevnim otpadom iz gradnje i uređenja građevina na način da se pravovremenim intervencijama postiglo da se s takvim otpadom pravilno postupa te da se dio otpada pravilno zbrinuo, a dio ponovno uporabio.

- **Cilj 2.2. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom**

Na području Grada prikuplja se papirnata i kartonska, plastična, staklena i metalna ambalaža kao sastavni dio otpadnog papira i kartona, plastike, stakla i metala. Za dostizanje ciljeva potrebno je konstantno vršiti edukacije građana o pravilnom odvajanju otpada, odnosno ambalaže, na zelenim otocima, reciklažnom dvorištu, putem individualnih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada. Uspostavljen je sustav te se vodi evidencija o količinama otpadne ambalaže s područja Grada, a čija je preuzeta količina prikazana u pregled odvojeno sakupljenog otpada u reciklažnom dvorištu u Jelenčići te u pregledu odvojeno sakupljenog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta u nastavku ovog izvještaja.

- **Cilj 2.3. Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada**

Na području Grada prikupljaju se otpadne gume i odbačena EE oprema kao posebne kategorije otpada putem reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta. Također, otpadni tekstil moguće je predavati u reciklažnom dvorištu te putem namjenskih spremnika za otpadni tekstil kojih je na gradskom području postavljeno 10. Također se o posebnim kategorijama otpada vodi evidencija, a čija je preuzeta količina prikazana u pregled odvojeno sakupljenog otpada u reciklažnom dvorištu u Jelenčići te u pregledu odvojeno sakupljenog otpada putem mobilnog reciklažnog dvorišta u nastavku ovog izvještaja.

Ispunjenje prethodna dva cilja, 2.2. i 2.3. vezano je uz odvojeno prikupljanje otpada i unapređenje sustava gdje su vršene sljedeće aktivnosti:

„Zeleni otoci“

Na području Grada Pazina do podjele individualnih spremnika za odvajanje otpadne plastike te papira i kartona, odvojeno se sakupljalo papir, staklo, PVC, ALU ambalaža i tekstil putem „zelenih otoka“. Prema podacima iz komunalnog poduzeća „Usluga“ d.o.o. Pazin, putem „zelenih otoka“ najviše se sakupilo, plastike, pa papira te onda stakla, a ukupne količine prikazane su u tabličnom prikazu u nastavku.

REGLED ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA PUTEM „ZELENIH OTOKA“ U RAZDOBLJU OD 01.01. - 31.12.2023. GOD. NA PODRUČJU GRADA PAZINA

GRAD PAZIN			
STAKLO	PVC /LIM	PAPIR I KARTON	UKUPNO
Tona	tona	tona	tona
62,84	161,18	95,90	319,92

Usporedno s godinom ranije, u 2023. godini putem zelenih otoka sakupljeno je ukupno 70,36 tona više recikliranih frakcija (2022. – 249,56 t), odnosno došlo je do povećanja za 28,19 %. Sakupljeno je 64,48% više staklene ambalaže, 18,12% više plastike i metala te 0,6% papira i kartona u odnosu na 2020 godinu.

Mobilno reciklažno dvorište

Na području Grada Pazina planski se po mjesnim odborima postavlja mobilno reciklažno dvorište (oznaka mobilnog reciklažnog dvorišta REC-47-M-1) te se na stranicama pružatelja usluge i putem sredstvima javnog priopćenja obavještava žitelje pojedinog naselja da mogu besplatno predati i reciklirati otpad iz kućanstva. U 2021. godini bilo je određeno ukupno 12 lokacija na kojima se nalazilo mobilno reciklažno dvorište, a rasporedom je na svakom lokalitetu dvorište bilo postavljeno i radilo 5 radnih dana.

U mobilno reciklažno dvorište moguće je bilo besplatno odložiti slijedeće vrste otpada: papir i karton, ambalaža od plastike, metala i stakla, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari, ostala plastika, staklo i metali, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, ljepila, smole, otpadna ulja (jestiva i motorna), otpadne gume, glomazni otpad, EE otpad te fluorescentne i štedne žarulje.

PREGLED ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA PUTEM MOBILNOG RECIKLAŽNOG DVORIŠTA NA PODRUČJU GRADA PAZINA U RAZDOBLJU OD 01.01.-31.12.2023. GOD.

VRSTA OTPADA	ŠIFRA	KOLIČINA (t)
OTPADNI TISKARSKI TONERI KOJI SADRŽE OPASNE TVARI	08 03 17*	0,012
AMBALAŽA KOJA SADRŽI OSTATKE OPASNIH TVARI	15 01 10*	0,063
METALNA AMBALAŽA	15 01 11*	0,031
OTPADNE GUME	16 01 03	1,815
FILTRI ZA ULJE	16 01 07*	0,008
STAKLO	20 01 02	0,14
ODJEĆA	20 01 10	0,295
TEKSTIL	20 01 11	0,763

FOTOGRAFSKE KEMIKALIJE	20 01 17*	0,017
PESTICIDI	20 01 19*	0,002
JESTIVA ULJA I MASTI	20 01 25	0,08
ULJA I MASTI KOJI NISU NAVEDENI POD 20 01 25	20 01 26*	0,008
BOJE, TINTE, LJPILA I SMOLE	20 01 27*	0,2
BOJE, TINTE, LJPILA I SMOLE KOJE NISU NAVEDENE POD 20 01 27*	20 01 28	0,175
LIJEKOVI KOJI NISU NAVEDENI POD 20 01 31*	20 01 32	0,001
ODBAČENA ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA	20 01 35 *	1,357
DRVO KOJE NIJE NAVEDENO POD 20 01 37*	20 01 38	1,65
PLASTIKA	20 01 39	0,005
METALI	20 01 40	0,94
GLOMAZNI OTPAD	20 03 07	7,01
UKUPNO :		14,572

Napomena: (*- opasan otpad)

Reciklažno dvorište Jelenčiči

Reciklažno dvorište nalazi se u sklopu pretovarne stanice Jelenčiči (bivše odlagalište otpada Jelenčiči V). U reciklažno dvorište na Jelenčičima građani mogu besplatno odložiti slijedeće vrste otpada: papir i karton, plastiku, metal, staklo, ambalažu koja sadrži ostatke opasnih tvari, tekstil, baterije i akumulatori, lijekovi, boje, tinta, ljepila, smole, otpadna ulja (i jestiva i motorna ulja), otpadne gume, glomazni otpad, EE otpad, fluorescentne, štedne žarulje građevinski otpad nastao u kućanstvu i to do 400 kg u toku godine, a ostalo sukladno dodatku IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom.

Projekt doprinosi poboljšanju stanja na terenu jer je osigurana infrastruktura koja omogućuje izravnu predaju otpada iz kućanstva čime se zadovoljava potreba stanovnika za odlaganje posebnih vrsta otpada, posebice problematičnog, glomaznog i opasnog otpada.

*PREGLED ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA U RECIKLAŽNOM DVORIŠTU JELENČIČI U RAZDOBLJU
NA PODRUČJU GRADA PAZINA
OD 01.01.-31.12.2023.GOD.*

VRSTA I KOLIČINA PRIKUPLJENOG OTPADA SA RECIKLAŽNOG DVORIŠTA JELENČIČI (2023 GOD.):		
VRSTA OTPADA	ŠIFRA	KOLIČINA (t)
OTPADNI TISKARSKI TONERI KOJI SADRŽE OPASNE TVARI	08 03 17*	0,128
NEKLORIRANA MOTORNA, STROJNA I MAZIVNA ULJA	13 02 05*	0,226
PAPIRNA I KARTONSKA AMBALAŽA	15 01 01	66,33
PLASTIČNA AMBALAŽA	15 01 02	34,71
AMBALAŽA KOJA SADRŽI OSTATKE OPASNIH TVARI	15 01 10*	0,145
METALNA AMBALAŽA KOJA SADRŽI OPASNE KRUTE MATERIJALE	15 01 11*	0,13
OTPADNE GUME	16 01 03	4,873
FILTRI ZA ULJE	16 01 07*	0,047
PAPIR I KARTON	20 01 01	4,6
STAKLO	20 01 02	6,27
ODJEĆA	20 01 10	7,6
TEKSTIL	20 01 11	18,337

OTAPALA	20 01 13*	0,017
FOTOGRAFSKE KEMIKALIJE	20 01 17*	0,117
PESTICIDI	20 01 19 *	0,02
FLUORESCENTNE CIJEVI I OSTALI OTPAD KOJI SADRŽI ŽIVU	20 01 21*	0,032
ODBAČENA OPREMA KOJA SADRŽI KLOOROFLUOROUGLIJE	20 01 23*	0,656
JESTIVA ULJA I MASTI	20 01 25	1,349
ULJA I MASTI KOJA NISU NAVEDENI POD 20 01 25	20 01 26*	0,297
BOJE, TINTE LJEPILO I SMOLE, KOJE SADRŽE OPASNE TVARI	20 01 27 *	0,262
BOJE, TINTE, LJEPILO I SMOLE KOJE NISU NAVEDENE POD 20 01 27*	20 01 28	1,418
LIJEKOVI KOJI NISU NAVEDENI POD 20 01 31*	20 01 32	0,008
ODBAČENA ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA	20 01 35*	12,458
ODBAČENA ELEKTRIČNA I ELEKTRONIČKA OPREMA KOJA NIJE NAVEDENA POD 20 01 35*	20 01 36	0,11
DRVO KOJE NIJE NAVEDENO POD 20 01 37*	20 01 38	62,7
PLASTIKA	20 01 39	1,42
METALI	20 01 40	8,64
BIORAZGRADIVI OTPAD	20 02 01	56,22
GLOMAZNI OTPAD	20 03 07	67,15
UKUPNO:		356,27

Napomena: (*- opasan otpad)

Na području Grada Pazina u 2023. godini putem reciklažnog dvorišta Jelenčići sakupljeno je 59,96 tona više recikliranog otpada u odnosu na godinu 2022. (296,31 t), što je povećanje za 26,22%, odnosno 109,665 t više u odnosu na 2020. godinu (186,636) što je povećanje za 58,76%.

Ukupno gledajući, putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta i „zelenih otoka“ sveukupno je odvojeno i sakupljeno 690,77 t otpada što je za 132,67 t više od sakupljenog otpada za 2022. (558,12 t) te za 35,29 t više u odnosu na 2021. godinu (522,83 t), odnosno 381,03 t više u odnosu na 2020. godinu (309,74). Navedene količine odvojeno sakupljenog otpada na području Grada Pazina ne odnose se i na odvojeno sakupljene otpadne ambalaže u trgovinama Plodine, Konzum i Lidl i STOP SHOP centru budući da nemamo te podatke, te bi količine bile znatno veće.

U ovom dijelu vrijedi naglasiti kako je za provedbu propisanih obveza i dostizanje ciljeva utemeljenih u Zakonu o gospodarenju otpadom nužna infrastruktura za odvojeno prikupljanje, sortiranje i uporabu reciklabilnog otpada. Sustav gospodarenja otpadom na području Grada Pazina se stalno unaprjeđuje i nadopunjava, no recikliranje otpada radi osiguranja kružnosti u gospodarstvu ne prati infrastruktura i sam sustav na nacionalnoj razini koji je neuređen, odnosno nije uspostavljeno tržište za preuzimanje i daljnju obradu reciklabilnih komponenti otpada na što smo ukazivali i u prethodnim izvješćima.. Stoga zbrinjavanje odvojeno prikupljenog otpada na području Grada Pazina predstavlja trošak jer se preuzimanje takvog otpada od strane ovlaštenih tvrtki naplaćuje. U narednom periodu potrebno je planirati izgradnju sortirno skladišnog prostora površine cca 1000 do 1500 m² kako bi se odvojeno prikupilo 55% reciklabilnog otpada.

3. IZVJEŠTAJ O LOKACIJAMA, KOLIČINAMA ODBAČENOG OTPADA I SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA NA PODRUČJU GRADA PAZINA

Na web stranicu Grada Pazina objavljene su upute za odvojeno prikupljanje otpada i popis s lokacijama „zelenih otoka“ na području Grada Pazina. Također, dostupan je obrazac za prijavu divljih odlagališta i odluke, a putem sustava na državnoj razini ELLO (evidencija lokacija odbačenog otpada) građanima je omogućeno da prijave i označe lokacije nepropisno odloženog otpada.

Na gradskom području ne postoje zabilježene lokacije u vlasništvu Grada onečišćene nepropisno odbačenim otpadom u okoliš, tzv. „divlja odlagališta otpada“. Komunalni redar redovito obavlja obilazak terena i poduzima radnje iz svoje nadležnosti. U tijeku je izrada studije i donošenje odluka kako bi se implementirao sustav praćenja i sprečavanja ilegalnog odlaganja otpada. U tu svrhu nabavljene i postavljene 3 kamere za nadzor divljih odlagališta te se planira zapošljavanje dodatnih komunalnih redara zbog obima poslova.

4. IZOBRAZNO INFORMATIVNE AKTIVNOSTI

Tijekom 2023. godine nastavilo se konstantno provoditi ažuriranje mrežne stranice (novosti, pitanja i odgovori, cjenik, raspored odvoza otpada, ekološki rječnik, mapa zelenih otoka, itd..). U suradnji s Gradom, izobrazno informativne aktivnosti provodio je i pružatelj javne usluge trgovačko društvo Usluga d.o.o..

5. UNAPRIJEDITI NADZOR NAD GOSPODARENJE OTPADOM

Tijekom 2022. godine unaprijeđen je nadzor nad gospodarenjem otpadom učinkovitim radom komunalnog redarstva. Poboljšana je evidencija o prikupljenim vrstama otpada kako te se poduzimaju mjere u cilju dostizanja ciljeva. Tijekom 2022. godine nabavljene su dvije stanice sa kamerama (ukupno tri kamere) za kontrolu prostora na kojemu je komunalno redarstvo uočilo nastajanje „divljih odlagališta otpada“ u ruralnim dijelovima. Komunalni redar redovito pregledava snimke te obavlja obilazak terena i poduzima radnje iz svoje nadležnosti.

Poboljšanju sustava pridonijeti će i ranije spomenuta podjela individualnih spremnika za odvajanje otpadne plastike te papira i kartone jer je moguće kontrolirati sadržaje spremnika. Ukupno na području Grada Pazina imamo za plastiku i metal 1681 spremnik od 240 litara, 7 spremnika od 240 litara, 5 spremnika od 770 litara te 56 spremnika od 1100 litara. Za papir i karton imamo 1677 spremnika od 240 litara, 7 spremnika od 120 litara, 3 spremnika od 770 litara i 74 spremnika od 1100 litara, te 50 kom. zajedničkih spremnika za staklo.

II. ZAKLJUČNO

U planu je daljnja nadogradnja uspostavljenog sustava gospodarenja otpadom.

Nabavljeni su spremnici za papir i plastiku tkz. „zvona“, zapremine 2,5 m³. Spremnici će u narednom periodu u dogovoru sa predstavnicima mjesnih odbora biti postavljeni na dogovorene lokacije. Postaviti će se kao setovi za odvojeno prikupljanje otpada na 9 lokacija u prigradskim naseljima (dijelovi MO Pazin i Stari Pazin) koja neće biti obuhvaćena sustavom recikliranja putem polupodzemnih spremnika dok bi se na 11 lokacija u naseljima po ostalim mjesnim odborima postaviti spremnici za staklo. Time će se iz centra Grada u potpunosti ukloniti postojeći neadekvatni "zeleni otoci".

Tijekom 2023 sanirana su dva „divlja odlagališta otpada“ koji su bili uočeni u blizini Lešća (Foškići) i V. Trabe. Osim toga poseban je problem odlagalište otpada u hali i krugu bivše tvornice „ISTRAPLASTIKA“ koji se ističe kao jedan od većih problema koji treba riješiti u narednom razdoblju, radi zdravlja i sigurnosti, pogotovo stanovništva koje živi u blizini.

U slijedećem periodu mora se donijeti odluka o sanaciji neaktivnih lokacija koje su služile za eksploataciju mineralnih sirovina.

Grad će u budućem razdoblju odrediti zonu na kojoj se planira uspostava reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Potrebno je planirati izgradnju odlagalište za minimalno 10.000 tona građevinskog otpada godišnje.

Sa ostalim gradovima i općinama u Istarskoj županiji potrebno je naći i planirati izgradnju kompostane i potrebne opreme za pripremu i obradu sakupljenog biootpada za kompostiranje kao i za sanaciju mulja iz uređaja za pročišćavanje. Isto tako, potrebna je i uspostava i suradnja

komunalnog redarstva s inspekcijskim službama kako bi se spriječilo nepravilno postupanje s građevnim otpadom od strane poduzetnike koji se bave gradnjom i uređenjem građevina. JLS može djelovati i putem svojih akata kako bi stimulirala/kontrolirala investitore i građevinske tvrtke na pravilno postupanje s građevnim otpadom.

Kako smo već naglašavali i u prethodnim izvješćima potrebno je (u suradnji sa turističkom zajednicom) informirati turiste o pravilnom razvrstavanju otpada te poticati iznajmljivače apartmana i soba na nabavu spremnika za odvajanje otpada kako bi se dobili čim bolji rezultati očuvanja okoliša.

KLASA: 351-01/24-01/03
URBROJ: 2163-01-01/01-24-2
Pazin, 13. ožujka 2024.

GRADONAČELNICA GRADA PAZINA

